

ΤΕΥΧΟΣ 19 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1992 • ΔΡΧ. 800

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

ΝΑΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗ

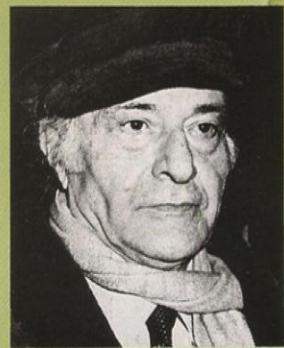
Τότε & τώρα

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ

Το ΝΑΙ
παρουσιάζει
το ΟΧΙ του '40

Το ΝΑΙ παρουσιάζει
το ΟΧΙ του '40

ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ

Ο Ανθυπολοχαγός της Αλβανίας

Πέρασαν από τότε που έγινε ο πόλεμος με τους Ιταλούς στην Αλβανία 52 ακριβώς χρόνια. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια - αν και αρέσως ξεχασμένα λόγω της φοβερής κατοχής που ούτε διατήρησαν το "μεταπολεμικά" αλλά το "μετακατοχικά" χρόνια - επηρέασαν πολύ λίγους ποιητές. Εκείνος που ποιητικά καταξίωσε το έπος της Αλβανίας ήτοι το Νόμπελ των Ελλήνων Οδυσσέας Ελύτης με τον Ανθυπολοχαγό της Αλβανίας.

Ο Έλληνας στην ποιητική ποιητής εδώ δείχνει και τον πατριωτισμό με τους στίχους του και την κοινωνική βαθύτητα ενός ποιητή που αυτή τη φορά δεν τραγουδά αλλά κλαίει, θρηνεί, οργιζεται. Το "Ναι" που μετέχει στην ανάμνηση του πολέμου φέτος 1992, δημοστεύει από αυτό το ποίημα στις σελίδες του που δείχνει τον Έλληνα ανθυπολοχαγό στο εξώφυλλό του.

Εδώ η ποίηση η ελληνική μέσω του Ελύτη αποκτά πο έντονη ελληνικότητα και πατριωτισμό όπως των παλαιών εθνικών μας ποιητών.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ

ΝΕΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ποιητής Μιχάλης Κατσαρός θα επιμελείται ένα δισέλιδο με ποίηση για τους αναγνώστες του ΝΑΙ στα επόμενα τεύχη.

A'

Εκεί που πρώτα εκατοικούσε ο ήλιος
Που με τα μάτια μιας παρθένας άνοιγε ο καιρός
Καθώς εχιόνιζε απ' το σκούντημα της μυγδαλιάς ο αγέρας
Κι άναβαν στις κορφές των χόρτων καβαλάρηδες

Εκεί που χτύπαγεν η οπλή ενός πλάτανου λεβέντικου
Και μια σημαία πλατάνιζε ψηλά γη και νερό
Που όπλο ποτέ σε πλάτη δεν εβάραινε
Μα όλος ο κόπος τ' ουρανού
Όλος ο κόδος έλαψε σαν μια νεροσταγόνα
Πρωΐ, στα πόδια του βουνού

Τώρα, σαν από στεναγμό Θεού ένας ιοκος μεγαλώνει.

Τώρα η αγωνία σκυρτή με χέρια κοκκαλιάρικα
Πλάνει και σβήνει ένα-ένα τα λουλούδια επάνω της.
Μεσ' στις χαράδρες όπου τα νερά σταμάτησαν
Από λιμό χαράς κείτουνται τα τραγούδια
Βράχοι καλόγεροι με κρύα μαλλιά
Κόβουντε σιωπηλοί της ερημιάς τον άρτο.

Χειμώνας μπαίνει ως το μυαλό. Κάτι κακό
Θ' ανάφει. Αγριεύει η τρίχα του αλογόδουνου
Τα όρνια μοιράζουνται ψηλά τις ψίχες τ' ουρανού.

B'

Τώρα μεσ' στα θολά νερά μια ταραχή ανεβαίνει.

Ο άνεμος αρπαγμένος απ' τις φυλλωσές
φυσάει μακριά τη σκόνη του
Τα φρούτα φτύνουν το κουκούτι τους
Η γη κρύβει τις πέτρες της

Ο φόβος σκάβει ένα λαγούμι και τρυπώνει τρέχοντας
Την ώρα που μεσ' από τα ουράνια θάμνα
Το ουρλιασμα της συννεφολύκανας
Σκορπάει στους κάμπου τα πετοί θύελλα ανατριχίλας
Κι ύστερα στρώνει στρώνει χιόνι χιόνι αλύπητο
Κι ύστερα πάει φρουμάζοντας στις νηστικές κοιλάδες
Κι ύστερα βάζει τους ανθρώπους ν' αντιχωρετήσουνε:
Φωτιά ή μαχαίρι!

Γ' αυτούς που με φωτιά ή μαχαίρι κίνησαν
Κακό θ' ανάφει εδώ. Μην απελπίζεται ο σταυρός
Μόνο ας προσευχηθούν μακριά του οι μενεξέδες!

Γ'

Γ' αυτούς η νύχτα ήταν μια μέρα πο πικρή
Λιώναν το σίδερο, μασούσανε τη γης
Ο Θεός τους μύριζε μπαρούτι και μουλαροτόμαρο

Κάθε όροντη ένας θάνατος καβάλα στον αέρα
Κάθε όροντη ένας άντρας χαρογελώντας άντικρου
Στο θάνατο – κι η μοίρα ό,τι θέλει ας πει.

Σέφουν η στιγμή ξαστόχησε κι ήθρε το θάρρος
Καταμέτωπο πέταξε θρύγαλα μεσ' στον ήλιο
Κιλιλιά, τηλέμετρα, όλμοι, κέρωσαν!

Εύκολα σαν χασές που οκιστήκεν ο αγέρας!
Εύκολα σαν πλεμόνια που άνοιξαν οι πέτρες!
Το κράνος κύλησε από την αριστερή μεριά...

Στο χόμα μόνο μια στηγμή ταράχτηκαν οι ρίζες
Υστέρα οκόρπισε ο καπνός κι η μέρα πήγε δειλά
Να ξεγελάσει την αντάρα από τα καταχθόνια

Το «φυλακτό» της μάνας.

Στο χαράκωμα.
Από το βιβλίο της Ειρήνης Δορκοφίκη:
«Κάποτε στο Τεπελένι».

*Μα η νύχτα ανασηκώθηκε σαν πατημένη οχιά
Μόλις σταμάτησε για λίγο μεσ' στα δόντια ο θάνατος –
Κι ύστερα χύθηκε μεμάς ως τα χλωρά του νύχια!*

Δ'

*Τώρα κείτεται απάνω στην τουουρουφλιομένη χλαίνη
Μ' ένα σταματημένο αέρα στα ήσυχα μαλλιά
Μ' ένα κλαδάκι ληδομονιάς στ' αριστερό του αυτή
Μοιάζει μπαξές του του 'ψυγαν άξανα τα πουλιά
Μοιάζει τραγούδι που το φίμωσαν μέσα στη σκοτεινά
Μοιάζει ρολόι αγγέλου που εσταμάτησε
Μόλις είπανε "γειά παδιά" τα πατοτούνορα
Κι η απορία μαρμάρωσε...*

*Κείτεται απάνω στην τουουρουφλιομένη χλαίνη.
Αιώνες μαύροι γύρω του
Αλυχτούν με σκελετούς σκυλιών τη φοβερή σπωπή¹
Κι οι ώρες που ξανάγηναν πέτρινες περιστέρες
Ακούν με προσοχή.
Όμως το γέλιο κάπηκε, όμως η γη κουφάθηκε,
Όμως κανείς δεν άκουσε την πο στερνή κραυγή
Όλος ο κόσμος άδειασε με τη στερνή κραυγή.*

*Κάτω απ' τα πέντε κέδρα
Χωρίς άλλα κεριά
Κείτεται στην τουουρουφλιομένη χλαίνη.
Άδειο το κράνος, λασπωμένο το αίμα,
Στο πλάι το μισοτελεωμένο μπράνο
Κι ανάφεσ' απ' τα φρύδια –
Μικρό πτκρό πηγάδι, δαχτυλιά της ποιρας
Μικρό πτκρό πηγάδι κοκκινόμαυρο
Πηγάδι όπου κρυνώνει η θύμηση!*

*Ω μην κοιτάτε ω μην κοιτάτε από πού νου·
Από πού του 'ψυγε η ζωή. Μην πείτε πώς
Μην πείτε πώς ανέθηκε ψηλά ο καπνός του ονείρου
Έτσι λοιπόν η μα στιγμή Έτσι λοιπόν η μα
Έτσι λοιπόν η μα στιγμή παράτησε την άλλη,
Κι ο ίδιος ο παντοτινός έτσι μεμάς τον κόρο!*

**ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ
ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΝΑΙ**

Μια άλλη φωτογραφία του Αλ. Ταμπουρά τρίτου από αριστερά κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940, σε μια προχωρημένη τοποθεσία στο εωτερικό της Αλβανίας, δίπλα σε μια πινακίδα που δείχνει ότι σε 154 χιλιόμετρα βρίσκεται η Αλβανική πρωτεύουσα Τίρανα. Οι υπόλοιποι της φωτογραφίας είναι συμπλεμότες αξιωματικοί, μια αδελφή νοσοκόμος και τέσσερεις πολεμικοί ανταποκριτές.

Ο Α. Ταμπουράς, πρώτος από δεξιά, στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940 ήταν έφεδρος ανθυπολοχαγός του Μηχανικού και πολέμησε στην Αλβανία. Στη φωτογραφία που πάρθηκε στα χιονισμένα υψώματα του Πόγγαρδετς είναι ο πρώτος από τα δεξιά, με δεύτερο από αριστερά τον αξέχαστο Παναγώτη Κανελλόπουλο, ο οποίος την εποχή εκείνη ήταν πολιτικός εξόριος σε κάποιο νησί και ζήτησε και επένψησε από την τότε Κυβερνησην να σταλεί στο Αλβανικό μέτωπο για να πολεμήσει με το βαθμό του απλού στρατιώτη.

Ε' Αλέκος
Αρναογεράσης κων
ευαίσθιας σταριών.
Αγράκης αγράκης.
205

Φωτογραφία του Αλεξάνδρου Ταμπουρά λίγο πριν φύγει για το αλβανικό μέτωπο κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940-1941. Η φωτογραφία αυτή, με όσα γράφονται στο πίσω μέρος της, απεστάλη στον αδέλφο του στην Αμερική.